

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, докторска програма: „Управление в сферата на сигурността и обществения ред”

Автор на дисертационния труд: Веселин Димов Колев

Тема на дисертационния труд: “Управление на риска в морското корабоплаване”

Член на научното жури: капитан I ранг, проф., д-р, инж. Калин Спасов Калинов

1/. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение. Степен и мащаб на актуалността на проблема.

Актуалността на дисертацията е безспорна и кандидатът правилно е уловил онези аспекти, които влияят върху спецификата на тази актуалност. Динамиката и тенденцията за стандартизация на проблематиката на риска са добре представени в увода. Познаването на проблематиката на риска в сферата на корабоплаването са позволили на докторанта да изгради логическа изследователска конструкция и да формулира реалистична и обоснована теза.

Тезата ми допада като конструкция и логика, особено в частта, твърдяща, че ключов момент в управлението на риска е „създаването на среда, в която да се развие ефективна култура на безопасност и в която всеки

отделен човек е обучен и мотивиран да управлява лично риска във всяка дейност“.

2/. Познава ли дисертантът състоянието на проблема и оценява ли творчески литературния материал.

Техническо свидетелство за познаване на състоянието на проблема е налице – дисертацията ползва 134 източника (31 на български език, 26 на руски език и 77 на английски език). Прави впечатление, че актуалните постижения на националната школа се цитират и умело интерпретират още в увода.

Същевременно истинското познаване на проблема е демонстрирано в първи раздел на първа глава. Заслужават да се отбележат, както проследяването на процесите по стандартизирането на управлението на риска, така и представянето на теоретичната основа на същността на процеса на управление на риска.

3/. Избраната методика на изследване дава ли отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Изследователските задачи са коректно формулирани и имат логическа последователност, позволяваща да се постигне целта на разработката. При това резултатите от представянето им са коректно разпределени в съдържанието на разделите и балансирани по обем по подходящ начин.

Докторантът е демонстрирал практическо познаване на системния анализ, като в дисертацията ясно могат да се проследят процесите на декомпозиция на проблема, анализ и синтез.

Ползваният език демонстрира познания на академичния стил и в допълнение придава четивност на изложението.

С ползването на 7 приложения авторът на дисертацията е демонстрирал умения за фокусиране върху изследването и приоритизиране на аргументацията.

4/. Кратка аналитична характеристика на естеството и оценка на достоверността на материала, върху който се градят приносите на дисертационния труд.

Петте изследователски задачи са балансирано представени в изложение от три глави и седем приложения. При това декомпозицията на проблема, анализът и синтезът са ясно проследими.

По отношение на декомпозицията, тя основно е представена в увода и частично в първа глава.

Анализът на изследването е коректно разнесен в първа, втора и частично трета глава при представяне на изследователските резултати.

Синтезът започва във втора глава, но основно може да се проследи в трета част и заключението.

Първи раздел кореспондира с решаването на първа изследователска задача по разкриване на теоретичните основи на оценяване и управление на риска.

Втора глава основно кореспондира с представянето на резултатите от втора, трета и четвърта изследователска задача.

Всъщност завършеното представяне на резултатите от втора до пета изследователски задачи е направено в трета глава, като при това е изключително удачно направено представяне на резултатите и от проведения експеримент.

Цялостните изводи са представени в заключението, като допълнително се дават препоръки за последващи изследвания в областта.

Изключително ми допада стила на изложение с балансирано ползване на изводи. Доколкото сме свикнали дисертациите да изобилстват от натрапчиви изводи и да налагат тези, често неподкрепени от изложение, то в случая имаме различен подход. Тезите са разнесени в изложението и последователно аргументирани с ползването на четивен стил.

Като цяло изследването се явява логично продължение на школа в изследването на проблематиката на риска, поставена от професор П. Христов. Конкретизацията на изследването върху проблемите на корабоплаването умело ползва теоретичната база на професор Б. Медникаров, а класиката на подхода кореспондира с трудовете на професор В. Томов. Това съчетаване на постижения на различни школи с наличието на авторска интерпретация демонстрира изследователски умения на докторанта.

Независимо от теоретичния характер на изследването, авторът е провел и представил резултатите на изключително добре структурирано изследване. Тези резултати са подробно изложени в трета глава на дисертацията и приложения 4 и 5.

5/. Научните или научно-приложните приноси на дисертационния труд.

Авторът е навлязъл в детайли при формулирането на приноси. Считам за по-удачно тяхното обобщаване

Научно – приложни приноси:

1. Внесена е дълбочина в познанието за риска с конкретизация в сферата на корабоплаването, като при това съществено е обогатен терминологичния апарат и са предложени конкретни приложни модели с последваща основа за доразвитие в методики.

Приложни приноси:

1. Разработени са конкретни приложни алгоритми и завършени методики в областта на:

- избор на алтернатива в рисковата среда;
- оценяване на риска в корабоплавателна компания;
- действие на корабоводителя за избор на алтернатива в рисковата среда;
- поведенческа характеристика на корабоводителя;
- анализ на опасностите и оценяване на риска по време на конкретен рейс на кораб за насипни товари.

6/. Може ли да се оцени в каква степен дисертационния труд и приносите представляват лично дело на дисертанта?

Трудът е определено авторски, като допринася за съществено доразвитие на съществуващи изследвания в областта.

7/. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са отпечатани. Какво е отражението им в науката – използване и цитиране от други автори и пр.?

Резултатите от дисертационния труд са представени и популяризирани добре в 13 самостоятелни публикации, в това число и една монография. Шест от публикациите са на български език, три на английски език и четири на руски език.

Не са представени данни за цитирания.

8. Резултатите от дисертационния труд използвани ли са вече в научната и социалната практика? Има ли постигнат пряк икономически ефект и пр.? Документи, на които се основава твърдението.

Няма информация.

9/. Мотивирани препоръки за бъдещо използване на научните и научно-приложните приноси: какво и къде да се внедри?

Резултатите могат да намерят приложение в обучението във ВВМУ „Н.Й. Вапцаров” и ВСУ „Черноризец Храбър”.

Удачно е популяризиране в корабни компании.

10/. Авторефератът направен ли е съгласно изискванията, правилно ли отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд?

Авторефератът е коректно разработен и в достатъчна степен отразява дисертационния труд.

11/. Критични бележки по дисертацията, включително и по литературната осведоменост на кандидата.

Абстрахирайки се от технически забележки, считам за удачно да отправя три препоръки.

В последващи преработки на дисертацията е удачно по-ясно да се разграничат авторските от заимствани тези. Ползването на по-повествователен стил на изложение често затруднява тази отлика.

На следващо място приветствам четивният стил на изложението, но класически в дисертациите се ползва по-специфичния академичен стил. На места дисертацията повече се доближава до стила на монография.

На последно място считам, че все пак е удачно да се внасят повече изводи с цел по-ясно проследяване на логиката на структуриране на изложението.

12/. Заключение с ясно становище да се даде или не научна степен.

Считам, че са видими следните факти:

- налице е авторски труд с характеристиките на дисертация;
- изследването съответства на научната специалност и професионалното направление;
- демонстрирано е умение за самостоятелна изследователска работа;
- налице е познаване на академичния стил и етика.

В тази връзка, давам положителна оценка за представения труд и убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на докторанта Веселин Димов Колев образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, докторска програма: „Управление в сферата на сигурността и обществения ред”.

Член на научното жури

Капитан I ранг, проф., д-р

КАЛИНОВ

гр. Варна

14 август 2017 г.